

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز

بیمارستان فوق تخصصی کوثر

بوتولیسم چیست؟

تهیه کننده: صفورا رضایی

کلینیک بیمارستان کوثر

گروه هدف: عموم مردم

بهار ۱۴۰۴

۶۱-۳۴۲۸۴۷۶۰ شماره تماس

داخلی ۱۱۷

یک بیماری نادر ولی به صورت بالقوه

کشنده است. بوتولیسم یک

بیماری فلج است که عامل

شروع بوتولیسم با علائمی همچون ضعف، سختی در دید، احساس خستگی، و سختی در حرف زدن همراه است. علائم بعدی بیماری می توانند شامل این موارد باشند: ضعف دست‌ها، عضلات قفسه سینه، و پا. این بیماری معمولاً تأثیری روی خودآگاهی ندارد و ایجاد تب نمی کند اما باعث ایجاد گیجی می شود.

بوتولیسم می تواند از چند راه مختلف ایجاد شود. وجود اسپوره‌های باکتریایی عامل این بیماری در خاک و آب رایج است. وقتی که این اسپورها در شرایطی قرار بگیرند که سطوح اکسیژن کم باشد و شرایط دمایی خاصی برقرار باشد، سم بوتولینوم تولید می کنند. بوتولیسم غذایی زمانی رخ می دهد که سم بوتولیسم خورده شود. بوتولیسم نوزادان زمانی رخ می دهد که باکتری در روده رشد کرده و سم آزاد کند. اصولاً این بیماری تنها در کودکان زیر شش ماه رخ می دهد، چرا که پس از آن سازوکارهای محافظ رشد می یابند. بوتولیسم مستقیماً میان انسان‌ها انتقال پیدا نمی کند. تشخیص بیماری از طریق یافتن سم یا باکتری در فرد انجام می پذیرد.

علائم: بوتولیسم با علائم دو بینی، دید بلوری،

افتادگی پلکها، صحبت‌های درهم و نامشخص، اشکال

در بلع، خشکی دهان، و ضعف شدید عضلانی و فلج

کامل همراه است. بیماری در تمام دوران ابتلاء و فلج،

تأثیری بر هوشیاری بیمار ندارد و همچنین تب وجود

ندارد. در نوزادان دچار بوتولیسم خواب آلودگی، گریه

ضعیف، بی‌وست و توان عضلانی بسیار ضعیف دیده

می شود. در صورت عدم درمان اولیه، فلج دست‌ها، پاها

و حلق و عضلات تنفسی پیش خواهد آمد در

حالت مسمومیت غذایی نشانه‌های بیماری عموماً

۱۸ تا ۳۶ ساعت پس از خوردن غذای آلوده ایجاد

می شود، ولی از ۶ ساعت تا ۱۰ روز بعد هم احتمال بروز

علائم هست.

نحوه درمان بیماری بوتولیسم

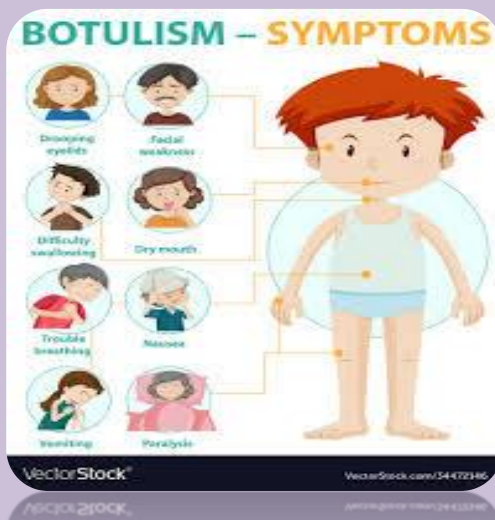
به دلیل اینکه علائم بوتولیسم شبیه بیماری‌های قلبی و بیماری لایم است، اغلب پزشکان آن را به درستی تشخیص نمی‌دهند و درمان‌های اشتباه را پیش می‌گیرند. بوتولیسم باید به‌وسیله پادزهر و آنتی‌بیوتیک درمان شود؛ اگر پادزهر پیش از فلج کامل تجویز شود، فرآیند درمان کوتاه‌تر می‌شود، زیرا انتهای عصب باید دوباره فعال شود. مقتدرمژدهی در رابطه با درمان بوتولیسم غذایی، خاطرنشان می‌کند: برای این بیماری آنتی‌بیوتیک وجود ندارد و از آنتی‌توکسین ضدسم بوتولیسم استفاده می‌شود تا بیمار عوارض کمتری داشته باشد، زیرا هر چقدر میزان توکسین در بدن فرد زیاده‌تر شود، سبب نارسایی تنفسی شده و در برخی موارد منجر به مرگ بیمار می‌شود.

این متخصص بیماری‌های عفونی عنوان می‌کند: به بیماران مبتلا به بوتولیسم از طریق لوله‌گذاری غذا داده می‌شود تا کالری مورد نیاز بدن تامین شود؛ همچنین برای این بیماران آنتی‌سرم تجویز می‌شود.

منابع: کتاب هاریسون و مقالات

شیوع

بوتولیسم غذایی اغلب با خوردن غذاهای آلوده کنسروی و به ویژه کنسروهای خانگی ایجاد می‌شود. تعداد مسمومیت‌های بوتولیسم و نوزادی در سال‌های اخیر کمی کاهش یافته است. بیشترین ابتلای بوتولیسم در ایران، مربوط به استان‌های گیلان ۹۰ مورد در طول پنج‌سال و سپس گلستان و به دلیل مصرف فرآورده‌های خانگی همچون اشبل شور، کشک و پنیر تازه و نیز فراورده‌های دریایی همچون جلبک است. کمترین شیوع بوتولیسم تاکنون مربوط به استان آذربایجان غربی چهار مورد در طول پنج سال گزارش شده است.

در اصل، پیشگیری از بوتولیسم از طریق تهیه کامل و مناسب غذا ممکن است. این سم با گرمای بالاتر از ۸۵ درجه به مدت بالاتر از پنج دقیقه از بین می‌رود.

دادن عسل به کودکان زیر یک سال، به خاطر ریسکی که این غذا دارد، توصیه نمی‌شود.

درمان بوتولیسم

از طریق ماده ضد سم است. برای کسانی که خود نمی‌توانند تنفس کنند، ممکن است تهویه مکانیکی به مدت چند ماه مورد نیاز باشد. مرگ و میر در ۵ تا ۱۰ درصد افراد رخ می‌دهد. بوتولیسم می‌تواند حیوانات دیگری را نیز دچار کند.

